

א) [מסכת ט, ג, א] [כמויות
עט: א] ע"י חוספוט ד"ר
קלט: ד"ה ה'הס
ד) [כמויות ט, ט, כ] כ"מ ב
כמויות פה: פו. קדושין
מת. ד"ר קמו:

החובל פרק שמיני בבא קמא

פ"ט.

עין משפט נר מצוה

כ"א א מ"י פ"כ"א מהל'
עדות הלכה א סגנו
עשין קי טו"ח"מ סימן לח:
ע ב טו"ש"ע א"ע סימן
פה סעיף ז:
ע"א ג מ"י פ"י מהלכות
אישות הלכה י ופ"ד
מהלכות חובל ומיך הלכה
יח סגנו עשין מח סימן ע
טו"ש"ע א"ע סימן סו
סעיף ג וסימן קה סעיף א
וטו"ש"ע ח"מ סימן סג
סעיף ז:
ע"ב ד מ"י מהלכות מביה
הלכה יז ו"ע"ש סגנו
עשין פ"ט טו"ש"ע ח"מ סימן
סו סעיף כג:

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

והרי היא חספיו. דאי ודאי נתגרשה ע"י עדים אחרים כי משתכחי
הנך עדים וזומנין הוו משלמין לה כל כתובתה דהא זעו לאפסודי
כולה מינה דקאמרי נתן לה אכל השתא שמה אינה עמידה ליטול
כתובתה לעולם שמה תמות וירשנה בעלה ונמלא שלא היו מפסדין
אותה כלום לפיכך אין אומרים ישלמו
לה כתובתה אלא אומדים כמה אדם
רוצה ליתן לה מיד בכתובתה על
הספק שאם נתארמלה או נתגרשה
יעלנה הוא ואם תמות יירשנה בעלה
והוא יפסיד מה שנתן ודמים הללו
יתנו לה העדים לטובת הנאה זו
מפסדין אותה מיד שאם תצא
למוכרה בטובת הנאה זו לא תוכל.
טובת הנאה כלומר דבר מועט: אם
אמרו בנכסי מלוג. שמוכל למוכרן
ואין זבעל מולי' מיד הלכות שהרי
אם פיתחו פיתחו לה ואם הומירו
הומירו לה: יאמרו בנכסי לאן צוול.
בכתובתה דהיינו דנוי' שהניקה לו
בשומא מצית אביה וכוונתן אותה
בכתובתה ומקבל עליו חתן אחריות
ואם פיתחו פיתחו לו ואם הומירו
הומירו לו כדאמרין [בציממות בלמנה
לכהן גדול (דף ק"א)]. נכסי לאן צוול
נכסים העומדים באחריות המקבל
לשלם כעין צוול זה שהוא קשה
להיות פוחת והתם ודאי לא מצי
מוצנה: עופם הנאה. אשה המוכרת
כתובתה לאחרים מצינה צייתה ציוות:
והדמים שלה הן ואין לזעל בהן
כלום: רווח ציו'א. אפילו אם הבעל
נוטלן נוח לאשה למוכרה צייה כדי
שתהא פרנסתה מצינה צייתה ציוות:
ואין הבעל אוכל פירות. לא אמרינן
יקח בהן קרקע והוא אוכל פירות:
ומיני לא משמעדי. לניק: וחזר
המוכר ומחל לו מחול. הלך אף
אמרינן לה תזון מפסדינן ליה ללוקח
דהיא הדרה ומתנה לכתובתה לבעל
הואיל ועל כחה היא מוכרתה:
ה"ג

דיש לו לתנא לשנות ריבוי תשלומין גבי עדים וזומנין כמו שיכול
להרבות אלסם ואח"ל דנכסי לאן צוול יכולה למכור אם כן יותר
היו מפסידים הוזומנין לאשה כשהיו אומרינן שגירשה ונתן לה
כתובתה על נכסי לאן צוול שהיתה יכולה למכור לגמרי מעל
מנה ומאחיס שאין יכולה למכור
לגמרי אכל בהיא [דמכות] (דמכורה)
שצאין להעיד ולהפסיד לבעל שאומרינן
שגירשה ולא נתן כתובה יותר היו
מפסדין לו על מנה ומאחיס שהיו
מחיצין אותו ליתן ושמה היה נפטר
מלינתן אם תמות האשה צחייו מעל
נכסי לאן צוול דשמה תמכור האשה
ולא יפטר בצימתה ולכן נקט הוזומן
על דבר שיש צו ריבוי תשלומין אלסם:
פירא דפירא א"א תקינן ליה רבנן.
היינו צמינן דלתו מעלמא
כגון טובת הנאה לכתובה וכגון גונב
ולד זהמת מלוג דמשלם כפל לאשה
כדאמרין בריש האשה שנפלו לה
נכסים (כמויות דף ע"ט): משום דלא
תקינן ליה רבנן פירא דפירא אכל
פירא דפירא דלתי מגופיה כגון ודל
ולדעם זהמת מלוג פשיטא דתקינן
ליה רבנן דמתן לעולם הוא אוכל פירי
פירות ונראה דפירי דפירי לא תקינן
ליה רבנן דהתם לא הוי כי האי דהכא
דנתי דמשלם כפל לאשה נראה דבאזנו
כפל ילקח קרקע והוא אוכל פירות
ונראה נמי דכ"ש גונב זהמת מלוג
עגמה דמשלם כפל לאשה:
מעמא מאי ש"א תהא ק"ה
בעיניו להוציאה. ומינה
דכריש א"ע"פ (כמויות ד' ד): משמע
ללא היינו טעמא דר"מ גבי הא דמתן
רבי מאיר אומר כל הפוחת לזמולה
ממאחיס ולאמנה ממנה הרי זה
ציעילתו ציעילת זנות ודייק בגמרא כל
הפוחת אפילו צנחא אלמא קסבר
תנאו בעל ואינה לה ויבין דלמא לה
לית לך אלא מנה לא סמכה דעמה
והוי צעילתו צעילת זנות הא שמעינן
ליה לר"מ דדרכנן תנאו קיים משמע
דמשום שיש לה ולא סמכה דעמה
כשאמר לה לית לך אלא מנה הוא
דחיא צעילתו צעילת זנות הא אם
הוה תנאו קיים ולא היה לה כלל לא
היה צעילתו צעילת זנות וי"ל דכ"ש
אף תנאו קיים ולית לה דחיא צעילתו

רבינו הנאל
אמר רבא הילכתא טובת
הנאה לאשה ואין הבעל
נודחיל פירות. מאי טעמא,
פירא תקינן ליה רבנן
לבעל. פירא דפירא לא
תקינן ליה רבנן. ולא
עבדה הרין קושא
וגדחיל. ואמרי טוב, תנינא
לקנת אושא הא דתנן
העבר והואשה פריעתן
רבה והחובל בהן חיובי
ודן שחובלו באחר פטורינן.
ואי סלקא דעתא ליתיה
תובין אושה, תובין
מחיוב ולאחר מיתה
ותיחביל ליה לנחבל.
ולטעמין, תובין נכסי
מלוג בטובת הנאה ותיחביל
רתיבין לה להאי תקנת
אושא. אמר רבא הילכתא
טובת הנאה לאשה, פירי
כלומר האשה תחת בעלה
ומכרה כתובתה לאחד
על דעת שאם נתאלמנה
או נתגרשה יקח מה
שבכתובתה עד גמרא,
ואם תמורתה היא לא
יקח כלום. זה המכר
יקרא טובת הנאה והדמים
שלה הן, ואין לבעל
לימור נקח בדמים קרקע
ואוכל פירותיה כדון נכסי
מלוג. ואי מחיבת לה,
לובנו לכתובתה בטובת
הנאה ותיחביל ליה, פירי
לנחבל. המוכר שטר חוב
לחבירו וחזרו ומחלו מחול
בה, כל לגבי בעלה

זעילת זנות אלא התם דייק דקסבר תנאו בעל מלגא קמיני צמולה שאין לה מאחיס ולאמנה שאין לה מנה כו' ש"מ דה"ק כל הפוחת
אפי' באותו ענין שיש לה אפי' הכי היא צעילתו צעילת זנות וא"ת מנה ליה דמייירי צנחאה לזמנה מודה ר"מ דתנאו קיים וה"ק כל הפוחת
אפי' באותו ענין שיש לה כגון בסוף ביאה דאמר התם בסוף שמעתי דדברי הכל אינה מוחלת וי"ל דלשון כל הפוחת משמע שהוא
פוחת זה ובסוף ביאה אין יכול לפחות אלא היא פוחתת לעצמה ולא שייך לשון פוחת אלא צנחאה אף נמי מדנקט כל דייק:
ב"ב גבי בעיה ודאי מחצה. וא"ת ותזין לבעל גופיה ומיחיב ליה לנחבל וי"ל שהבעל לא ירצה לקנות שלא להפסיד לאשתו א"י
הא מוקמי לה בסמוך כר"מ דאמר לשהות עם אשתו בלא כתובה אטור וא"ת והיאך יכולה למחול האמר בריש א"ע"פ (כמויות
דף טו.) דבסוף ביאה אינה יכולה למחול וכ"ת דכתבה ליה התקבלתי הא משמע בפרק נערה (שם דף נ"א.) דלר"מ אפי' בהתקבלתי
אין יכולה למחול וי"ל ה"מ צנחילת הסוגיא אכל לפי המסקנא דהתם דמפלג ר' יהודה בין כתבה ליה התקבלתי וצין לא כתבה ליה
התקבלתי ה"ה לר"מ וא"ת ואכתי היאך תמחול הא מוקמינן לה כר"מ דאמר אטור לשהות עם אשתו בלא כתובה וי"ל לאחר שתמחול
יחזור ויכתוב לה כתובה ועי"ל דאפילו א"ת שאין יכולה למחול צעודה תחמי אכתי יעשה קנוי' ויגרשנה ותמחול לו ואח"כ יחזירה
וא"ת כיון דאחיא כר"מ דדאין דינא דגרמי א"כ לא תהא רשאה למחול מפני שתצטרך לשלם ללקוחות כדאמר בהמוכר שטר חוב לחבירו
וחזרו ומחלו מחול ואמרינן התם (כמויות דף פ"ו.) דלמלאן דדאין דינא דגרמי מגבי ציה דמי שטר'א מעלי'א ומיחו מצי למימר דאפ"י
לא תחוש ותמחול כיון דהשתא כיון דהשתא לית לה מדי' לשלומי אע"ג דלכשתתאלמן תצטרך לשלם ליה יותר מ"מ חשיב ציה אטרוחי' צ' דינא צדי
כיון דסוף סוף השתא מיהא לא משלמין מידי ולמאי דרגיל ר"ת לפרש דלזין חייבת לשלם לאשתו לר"מ אלא מה שקבלה א"ת ט"פ
ואין להאריך כאן בדבר זה הקשה הר"ר שמואל ב"ר חיים ותזין כתובתה צעמדה שלשתן דלאו אין יכולה למחול כמו שרגיל ר"י
לקדק מההיא דמני' בהאי' מקדש (קדושין דף מ"ו:) התקדשי לי בשטר חוב או שהיה לו מלוה ציד אחרים והירשה עליהם רבי
מאיר אומר מקודשת ותכמים אומרים אינה מקודשת ומיך דצמולה בשטר קמפלגי באשה סמכה דעמה דוכולי' עלמא אית להו
דשמואל דאמר המוכר שטר חוב לחבירו וחזרו ומחלו מחול וצמולה על פה פליגי דברז הוה דאמר תנאו לפלוני צעמדה שלשתן
קנה דרצנן לית להו שיעיל מעמד שלשתן צמולה אלא צפקדון ואם היה יכול למחול מהו חושש אף אית להו דרצ הוה צמולה כיון
דקצירא ליה דלא סמכה דעתה ופירך ר"י * דמעמד שלשתן אין מועיל בכתובה צעודה תחת בעלה כיון דעדיין לא ניתנה לגבות
וא"ת ויכתוב שטר'א צעמיה דלאו לא מצי מחלה כדאמר בהכותב (כמויות דף פ"ו.) והכא יחיא דשמה בעל לא ירצה אכל צמוןן גבי